

វៀបចំដោយ

គាំទ្រដោយ

ព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្ម iTrade Bulletin

Inside

infographic

“ស្វែងយល់អំពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៅកម្ពុជា”

“Understanding Intellectual Property (IP) in Cambodia”

ទំព័រ ០១ | លេខ ០៣ | ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៥

VOLUME 01 | ISSUE 03 | APRIL 2025

ការស្វែងយល់អំពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៅកម្ពុជា

ផ្នែកទី១

កម្មសិទ្ធិបញ្ញា សំដៅលើការបង្កើតដោយគំនិតបញ្ញា ដែលត្រូវបានការពារដោយស្របច្បាប់ ពីការប្រើប្រាស់របស់អ្នកដទៃដោយមិនមានការអនុញ្ញាត។ កម្មសិទ្ធិបញ្ញាផ្តល់ឱ្យអ្នកបង្កើតនូវសិទ្ធិផ្តាច់មុខ លើការច្នៃប្រឌិត ស្នាដៃឬនិមិត្តសញ្ញារបស់ពួកគេ។

តើកម្មសិទ្ធិបញ្ញាប្រភេទណាដែលទទួលបានការការពារ?

• ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

១.ម៉ាក

- ការពារសញ្ញា សម្គាល់ម៉ាកដូចជា ឡូហ្គោ ឈ្មោះ និងពាក្យស្លោក
- មានសុពលភាព១០ឆ្នាំ។ បន្តសុពលភាពឡើងវិញរៀងរាល់១០ឆ្នាំម្តង
- ច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ ឆ្នាំ ២០០២ និងអនុក្រឹត្យលេខ ៦៤ អនក្រ.បក ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីម៉ាក ពាណិជ្ជនាម និងអំពើនៃការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់ឆ្នាំ២០០៦

២.ម៉ាកសម្គាល់ភូមិសាស្ត្រទំនិញ

- ការពារម៉ាក ឬសញ្ញាទំនិញដែលមានលក្ខណៈពិសេសផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹង ទីតាំងភូមិសាស្ត្រជាក់លាក់ណាមួយ
- គ្មានកាលកំណត់ ដរាបណាការចុះបញ្ជីមិនត្រូវបានលុបចោល ឬមោឃៈភាពតាមច្បាប់
- ច្បាប់ស្តីពីម៉ាកសម្គាល់ភូមិសាស្ត្រទំនិញ ឆ្នាំ ២០១៤ និងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីចុះបញ្ជី និងកិច្ចការពារម៉ាកសម្គាល់ភូមិសាស្ត្រទំនិញចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

៣.ការសម្ងាត់ពាណិជ្ជកម្ម

- ការពារព័ត៌មានសម្ងាត់របស់អាជីវកម្ម មានដូចជា រូបមន្ត ឬយុទ្ធសាស្ត្រ
- គ្មានកាលកំណត់
- កម្មជាមិនទាន់បានអនុម័តច្បាប់ជាក់លាក់ស្តីពីការសម្ងាត់ពាណិជ្ជកម្មនៅឡើយទេ។ ប៉ុន្តែអាចប្រើប្រាស់ និងអនុវត្តដោយផ្អែកលើច្បាប់ពាក់ព័ន្ធ

• ក្រសួងរហ័ស និងវិចិត្រសិល្បៈ

១.សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល

- ការពារស្នាដៃដើមដូចជា សៀវភៅ តន្ត្រី សិល្បៈ និងកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ
- ពេញមួយជីវិតរបស់អ្នកនិពន្ធឬកន្លង៥០ ឆ្នាំ
- ច្បាប់ស្តីពី សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល ឆ្នាំ២០០៣

តើកម្មសិទ្ធិបញ្ញាផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ?

ផលប្រយោជន៍
ការការពារលើនរាជ្យនិងការបង្កើតថ្មី
បង្កើតលំហូរសាច់ប្រាក់
ទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគិន
គាំទ្រដល់ការពង្រីកទីផ្សារទៅអន្តរជាតិ
ការពារហានិភ័យនៃការរំលោភបំពាន
ជំរុញនវានុវត្តន៍
ធានាខ្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង

រៀបចំដោយ

គាំទ្រដោយ

សូមស្វែងដើម្បីទាញយក ព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្ម

**** ព័ត៌មានបន្ថែម**
សូមទាក់ទងមកទាំងលេខទូរស័ព្ទ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ ១២៦៦

• ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

១.ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

- ការពារតក្កកម្មថ្មី ឬដំណើរការផលិតកម្មក្នុងរយៈពេលកំណត់
- ២០ឆ្នាំ (មិនមានការបន្តសុពលភាព)

២.វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍

- ការពារការច្នៃប្រឌិត ឬកែលម្អបច្ចេកទេសតិចតួច
- ៧ឆ្នាំ (មិនមានការបន្តសុពលភាព)

៣.គំនូរឧស្សាហកម្ម

- ការពារលក្ខណៈពិសេសដែលមើលឃើញ ដូចជាបន្ទាត់ ពណ៌ រូបរាង ឬសម្ភារៈដែលផ្តល់ឱ្យផលិតផលនូវរូបរាងពិសេស និងទាក់ទាញ
- ១៥ ឆ្នាំ អតិបរមា (៥ឆ្នាំ + ៥ឆ្នាំ + ៥ឆ្នាំ) (មួយលើកៗ អាចបន្តបានប្រាំឆ្នាំ)

- ច្បាប់ស្តីពីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងគំនូរឧស្សាហកម្មឆ្នាំ ២០០៣ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ៣៧, ៣៨, ១០៩ និង ១៣៦ ឆ្នាំ២០១៧ និងប្រកាសស្តីពី នីតិវិធីចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ ២០២១, ប្រកាសស្តីពីគ្រប់គ្រងនិងនីតិវិធីផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនិងវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ឆ្នាំ២០២១
- ផលិតផលឱសថត្រូវបានដកចេញពីការការពារប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម រហូតដល់ ឆ្នាំ ២០៣៣

• ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

១.ពូជថ្មីនៃដំណាំ

- ការពារអ្នកបង្កាត់ពូជថ្មីនៃដំណាំ
- ២០ឆ្នាំ
- ច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងពូជដំណាំ និងសិទ្ធិអ្នកបង្កាត់ពូជដំណាំ ឆ្នាំ២០០៨

បរិយាយ
កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ជួយការពារគំនិតដើមពីការចម្លង ឬកេងប្រវ័ញ្ចដោយគូប្រកួតប្រជែង
កម្មសិទ្ធិបញ្ញាអាចត្រូវបានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ ឬលក់
ផលប្រយោជន៍កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដែលគ្រប់គ្រងបានល្អ គឺជាគ្នាទាក់ទាញសម្រាប់អ្នកវិនិយោគ ដែលបង្ហាញពីវិជ្ជាជីវៈ និងសក្តានុពលអាជីវកម្ម
កម្មសិទ្ធិបញ្ញាធានាការការពារម៉ាកនៅបរទេស
ជៀសវាងការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងចំណែកទីផ្សារដែលបណ្តាលមកពីការបំពានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងទំនិញក្លែងក្លាយ
ដោយដឹងថាស្នាដៃរបស់ពួកគេត្រូវបានការពារ អ្នកបង្កើតទទួលបានការលើកទឹកចិត្ត ឱ្យច្នៃប្រឌិត និងវិនិយោគនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍
ការរចនា ការបង្កើត ឬម៉ាកដែលត្រូវបានការពារ នឹងទទួលបានចំណែកទីផ្សារច្បាស់លាស់ប្រឆាំងនឹងការលួចចម្លងដែលគ្មានការអនុញ្ញាត

ការស្វែងយល់អំពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញានៅកម្ពុជា ផ្នែកទី២

ម៉ាកសម្គាល់តូមិសាស្ត្រទំនិញកម្ពុជាដែលបានចុះបញ្ជីការពារ

ចំនួនម៉ាកដែលបានដាក់ពាក្យស្នើសុំនិងបានចុះបញ្ជី (ឆ្នាំ២០២៤)

FA

• ពាក្យស្នើសុំ(គិតជាដំណើរការនិងសេវា)៖ ១៣.០០០

TR

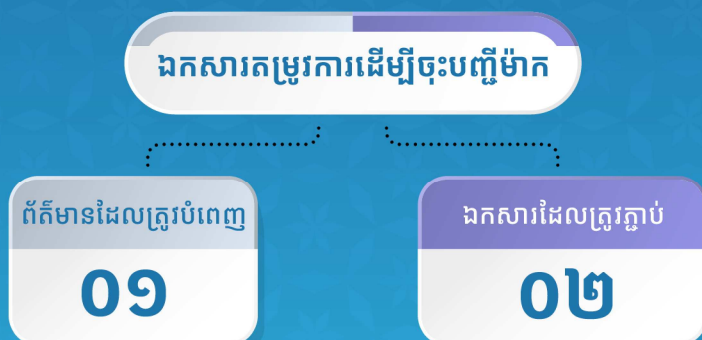
• បានចុះបញ្ជីម៉ាក(គិតជាដំណើរការនិងសេវា)៖ ១០.១៩១(៧៨,៣៩% នៃពាក្យស្នើសុំសរុប)

ស្ថាប័នអនុវត្តកម្មសិទ្ធិបញ្ញា

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិបញ្ញាដែលសិទ្ធិត្រូវបានរំលោភបំពាន អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅ៖

- គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំងផលិតផលក្លែងក្លាយ (ក្រសួងមហាផ្ទៃ)
- នាយកដ្ឋាននគរបាលប្រឆាំងបទល្មើសសេដ្ឋកិច្ច (ក្រសួងមហាផ្ទៃ)
- នាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិបញ្ញា(ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)
- នាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្ម (ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍)
- នាយកដ្ឋានសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធនិងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល (ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ)
- អគ្គនាយកដ្ឋានការពារអ្នកប្រើប្រាស់ កិច្ចការប្រកួតប្រជែង និងបង្ក្រាបការក្លែងបន្លំ(ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)
- អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា (ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ)
- តុលាការ

ឯកសារតម្រូវការដើម្បីចុះបញ្ជីម៉ាក៖

១. ព័ត៌មានដែលត្រូវបំពេញក្នុងពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីម៉ាក

➢ ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ម្ចាស់ម៉ាក

- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភ្នាក់ងារ ប្រសិនបើដាក់តាមភ្នាក់ងារ និងត្រូវមានលិខិតប្រគល់សិទ្ធិ
- លេខទូរសព្ទ និងអ៊ីម៉ែល (Email)
- គំរូម៉ាក និងឈ្មោះរបស់ម៉ាក
- ជំពូកទំនិញ ឬសេវា ដែលត្រូវស្នើសុំចុះបញ្ជី, យោងតាមប្រភេទទំនិញ ឬសេវា ទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់អន្តរជាតិ
- ហត្ថលេខា និង/ឬត្រា របស់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ

២. ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់៖

- សម្រាប់រូបរាងបុគ្គលសញ្ញាតិខ្មែរ
 - ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីម៉ាក
 - ច្បាប់ចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
- សម្រាប់រូបរាងបុគ្គលសញ្ញាតិបរទេស ដែលស្នាក់នៅប្រទេសកម្ពុជា
 - ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីម៉ាក
 - ច្បាប់ចម្លងលិខិតឆ្លងដែន
 - ច្បាប់ចម្លងកិច្ចសន្យាជួលកន្លែងស្នាក់នៅ
- សម្រាប់នីតិបុគ្គលបានចុះបញ្ជីស្របច្បាប់នៅកម្ពុជា
 - ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជីម៉ាក
 - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
 - ច្បាប់ចម្លងលក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន
 - សម្រង់ព័ត៌មានក្រុមហ៊ុន
 - ប័ណ្ណបញ្ជីបញ្ជីបញ្ជី និងវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម (ប្រសិនបើមាន)
 - លិខិតប្រគល់សិទ្ធិជូនភ្នាក់ងារ ប្រសិនបើម៉ាកក្រៅស្រុក ឬក្នុងស្រុកក៏បាន
 - លិខិតប្រគល់សិទ្ធិបន្ត

រៀបចំដោយ

គាំទ្រដោយ

សូមស្នើសុំដើម្បីទាញយក

ព្រឹត្តិបត្រពាណិជ្ជកម្ម

** ព័ត៌មានបន្ថែម

សូមទាក់ទងមកកាន់លេខទូរសព្ទទំនាក់ទំនងសាធារណៈ ១២៦៦

UNDERSTANDING INTELLECTUAL PROPERTY (IP) IN CAMBODIA

Part 1

WHAT IS INTELLECTUAL PROPERTY(IP)?

Intellectual Property (IP) refers to creations of the mind that are legally protected from unauthorized use by others. It gives creators certain exclusive rights over their inventions, works, or symbols.

TYPES OF IP ARE
PROTECTED

• MINISTRY OF COMMERCE (MoC)

1.Trademark

- › Protects brand identifiers like logos, names, and slogans
- › 10 years, renewable every 10 years
- › Law on Marks, Trade Names and Acts of Unfair Competition in 2002 and Sub-Decree No. 64 on the Implementation of the Law concerning Marks, Trad Names and Acts of Unfair Competition in 2006

2.Geographical Indication

- › Protects sign or symbol goods originating from a specific location
- › Indefinite as long as the registration is not cancelled or invalidated according to the law
- › Law on Geographical Indications in 2014 and Prakas on the Procedures for Registration and Protection of Geographical Indications came into force on 29 December 2016

3.Trade Secret

- › Protects confidential business information like formulas or strategies
- › Indefinite
- › Cambodia has not yet adopted a specific law on trade secrets. But may be used and enforced based on different laws

• MINISTRY OF CULTURE AND FINE ARTS (MOCFA)

1.Copyright and Related Rights

- › Protects original works like books, music, art, and software
- › Lifetime of the author plus another 50 years
- › Law on Copyright and Related Rights in 2003

• MINISTRY OF INDUSTRY, SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION (MISTI)

Organized by

Supported by

Scan to access
iTrade Bulletin

** For more information,
please contact the Ministry
of Commerce Call center 1266

1.Patents

- › Protects new inventions or processes for a limited time
- › 20 years (non-renewable)

2.Utility Models

- › Minor technical inventions or improvements
- › 7 years (non-renewable)

3.Industrial Designs

- › Protects the visual features—like lines, colors, shapes, or materials—that give a product a unique appearance and appeal
- › 15 years Max (5 years + 5 years + 5 years) (renewable five years each)

- › Law on Patents, Utility Model Certificates and Industrial Designs in 2003 and Law on the Amendment of the Articles 37, 38, 109 and 136 of the Law on Patents in 2017 and new Prakas on the Procedure for Registration of Industrial Design in 2021
- Pharmaceutical products are excluded from patent protection until 2033

• MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHERIES AND MINISTRY OF INDUSTRY, SCIENCE, TECHNOLOGY AND INNOVATION (MISTI)

1.Plant Variety

- › Protects breeders of new plant varieties
- › 20 Years
- › Law on Seed Management and Plant Breeder's Rights in 2008

WHAT IS BENEFIT OF INTELLECTUAL PROPERTY (IP)?

BENEFIT	EXPLANATION
Protects Innovations & Creations	IP helps shield original ideas from being copied or exploited by competitors.
Generates Cash Flow	IP can be licensed or sold
Attracts Investors	Well-managed IP portfolios are a pull factor for investors, indicating professionalism and business potential.
Supports International Expansion	IP ensures brand security abroad
Prevents Infringement Risks	Avoids loss of revenue, reputation, and market share caused by IP violations and counterfeit goods.
Boosts Innovation	Knowing that their work is protected, creators are motivated to innovate and invest in R&D.
Secures Competitive Advantage	A protected design, invention, or brand gives you a market edge against unauthorized copies.

UNDERSTANDING INTELLECTUAL PROPERTY (IP) IN CAMBODIA — Part 2

CAMBODIA'S GEOGRAPHICAL INDICATIONS (GI) REGISTERED:

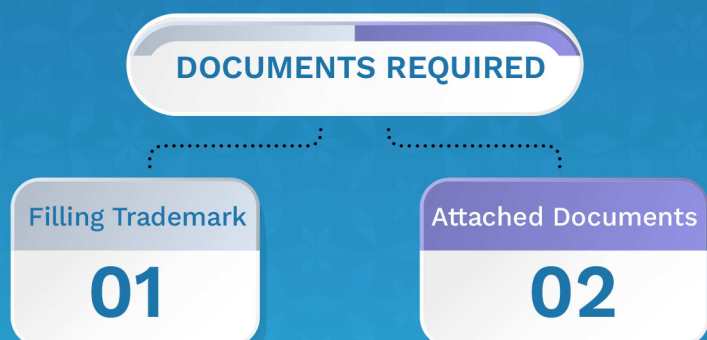
NUMBER OF TRADEMARK REGISTRATION APPLICATION (2024)

BODY ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY: An Intellectual Property Right holder whose rights have been violated may file a petition to:

- Cambodian Counter Counterfeit Committee (Ministry of Interior)
- Anti-Economic Crime Department (Ministry of Interior)
- Department of Intellectual Property (MoC)
- Department of Industrial Property (MISTI)
- Department of Copyrights and Related Right (MoCFA)
- Consumer Protection Competition and Fraud Repression (MoC)
- General Department of Customs and Excise of Cambodia (MEF)
- Court

DOCUMENTS REQUIRED FOR TRADEMARK REGISTRATION:

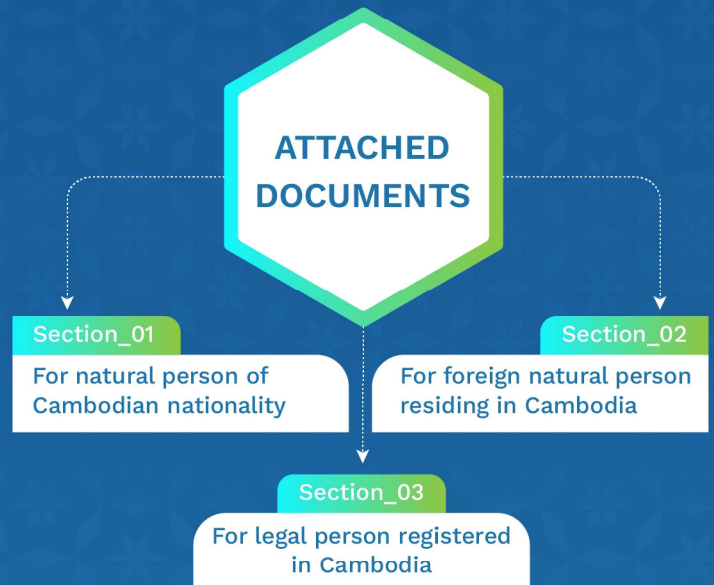

1. FILLING TRADEMARK REGISTRATION APPLICATION:

- Name and address of the trademark owner

- Name and address of the agent, if filed through an agent and must have a letter of authorization
- Telephone number and Email
- Sample of the trademark not exceeding 8X8cm, name of the trademark
- Category of goods or services for which registration is requested, type of goods or services according to the international classification
- Signature and/or seal of the applicant

2. ATTACHED DOCUMENTS:

• FOR NATURAL PERSON OF CAMBODIAN NATIONALITY

- Trademark registration application
- Copy of identity card

• FOR FOREIGN NATURAL PERSON RESIDING IN CAMBODIA

- Copy of passport
- Copy of rental agreement
- Trademark registration application

• FOR LEGAL PERSON REGISTERED IN CAMBODIA

- Trademark Registration Application
- Business Registration Certificate
- Copy of the Company's Articles of Association
- Company Information Statement
- Current Patent and VAT Certificate (if applicable)
- Power of Attorney if the trademark is foreign or local
- Deed of Substitution

Organized by

Supported by

Scan to access
iTrade Bulletin

** For more information,
please contact the Ministry of Commerce Call center 1266

លទ្ធផលនៃដំណើរទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋបស់ ឯកឧត្តម ស៊ី ជិនពឹង ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនមកកាន់កម្ពុជា

ដំណើរបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋបស់ ឯកឧត្តម ស៊ី ជិនពឹង ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនមកកាន់កម្ពុជា ដែលជា មិត្តដ៏យូរលង់និងរឹងមាំ បានក្លាយជាព្រឹត្តិការណ៍មួយ ដែលបានទាក់ ទាញចំណាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា និងចិន ក៏ដូច ជាឆាកអន្តរជាតិ។ ក្រសួងការបរទេសកម្ពុជា បានហៅដំណើរទស្សន កិច្ចប្រធានាធិបតីចិននេះ ថាជាដំណើរទស្សនកិច្ចដ៏មានសារៈសំខាន់។ ក្នុងបរិបទនេះ ភាគីទាំងពីរ បានសម្តែងការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការធានាការ អនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៃក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាង ពេជ្រ និងពន្លឺនៃការសាងសង់ “ច្រករៀងឧស្សាហកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យា” និង “ច្រករៀងត្រី និងស្រូវ”។ ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ ប្រធានាធិបតីចិននាពេលនេះ កម្ពុជា និងចិនបានពិភាក្សាគ្នាលើបញ្ហា ជាច្រើន រួមមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនយោបាយ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍ ពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យ ការពារជាតិ និងសន្តិសុខ សន្តិសុខមនុស្ស ប្រជាជននិងប្រជាជន និង ការផ្លាស់ប្តូរប្បវេណី និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។

ប្រភព៖ Khmer Times

កម្ពុជាដាក់ចេញយុទ្ធសាស្ត្រឌីជីថលដើម្បីជំរុញសេវាកម្មធុរកិច្ច

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជា ផ្លូវការនូវ “យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអភិវឌ្ឍសេវាកម្មអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ធុរ កិច្ចឆ្នាំ២០២៥-២០២៨” ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់បរិយាកាសធុរ កិច្ចរបស់កម្ពុជា និងឆ្លើយតបកាន់តែប្រសើរឡើងចំពោះតម្រូវការ ចាំបាច់ និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងធុរជន។ ថ្លែងក្នុងពិធី ប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្ត ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាប្រធាន គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និងធុរកិច្ចឌីជីថល បានសង្កត់ធ្ងន់ថា បច្ចេក វិទ្យាឌីជីថល ជាពិសេសការរីកចម្រើនថ្មីៗ នៃបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (AI) បានក្លាយជាផ្នែកសំខាន់មួយនៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ការអប់រំ ធុរកិច្ច និងការផ្តល់ សេវាសាធារណៈ។ ដើម្បីជំរុញកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា បានដាក់ចេញនូវ “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សេវា អេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ធុរកិច្ច ឆ្នាំ២០២៥-២០២៨”។ ឯកឧត្តមអគ្គ បណ្ឌិតសភាចារ្យបានពន្យល់បន្ថែមទៀតថា យុទ្ធសាស្ត្រនេះសង្កត់ធ្ងន់ ទៅលើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាផ្នែកលើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ដែល បង្កើតឡើងនៅលើស្តង់ដាររួម ដែលទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បី ដំណើរការនៅក្នុង “ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីឌីជីថលសម្រាប់ធុរកិច្ច”តែមួយ។

ប្រភព៖ Khmer Times

ប្រហុកសៀមរាប ត្រូវបានចុះបញ្ជីជាម៉ាកសម្គាល់ភូមិសាស្ត្រ

នៅក្នុងឱកាសប្រារព្ធទិវាកម្មសិទ្ធិបញ្ញាពិភពលោកឆ្នាំ២០២៥ កម្ពុជា បានប្រកាសពីការចុះបញ្ជីប្រហុកសៀមរាបជាផលិតផលម៉ាក សម្គាល់ភូមិសាស្ត្រ (Geographical Indication-GI) ដែលជា ជំហានដ៏សំខាន់មួយក្នុងការអភិរក្សទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី និងការ លើកកម្ពស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ ប្រទេសកម្ពុជា។ លោកជំទាវ ចម និម្មល បានមានប្រសាសន៍ថា “ការ ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនៃប្រហុកសៀមរាបជាផលិតផល GI ឆ្លុះបញ្ចាំងពី ការបន្តខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់យើងដើម្បីការពារ និងលើកកម្ពស់ទ្រព្យ សម្បត្តិវប្បធម៌ដ៏ពិសេសរបស់កម្ពុជា តាមរយៈក្របខណ្ឌកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដ៏រឹងមាំ។ សមិទ្ធផលដ៏សំខាន់នេះមិនត្រឹមតែថែរក្សាចំណេះដឹងបែប ប្រពៃណីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងពង្រឹងទីផ្សារ និងការប្រកួតប្រជែង នៃផលិតផលក្នុងស្រុកទាំងកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិ។ លោកជំទាវ បានបន្ថែមថា “ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៅតែប្តេជ្ញាពង្រឹងប្រព័ន្ធ GI ជា ឧបករណ៍យុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងពាណិជ្ជកម្មតម្លៃបន្ថែម”។

ប្រភព៖ Khmer Times

ចិននឹងនាំចូលកសិផលចំនួនបីពីកម្ពុជាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងពិធីសារថ្មី

កម្ពុជា និងចិនបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពិធីសារថ្មី មួយចំនួន ដែលកម្ពុជានឹងនាំចេញសំបុកត្រចៀកកាំ ទុរេន និងក្រពើទៅ កាន់ទីផ្សារប្រទេសចិន។ ប្រទេសទាំងពីរបានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារ ចំនួន៣៧ ដែលគ្របដណ្តប់លើវិស័យជាច្រើនរួមមាន ការវិនិយោគ ពាណិជ្ជកម្ម ការអប់រំ ហិរញ្ញវត្ថុ ព័ត៌មាន កិច្ចការយុវជន កសិកម្ម សុខា ភិបាល ធនធានទឹក ទេសចរណ៍ កិច្ចការស្ត្រី និងវិស័យផ្សេងៗទៀត។ ឯកឧត្តម ឌិត ទីណា រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារចំនួនបី ដែលផ្តោតលើការនាំចេញកសិ ផលកម្ពុជាទៅកាន់ទីផ្សារប្រទេសចិន។ កិច្ចព្រមព្រៀងនោះរួមមាន “ពិធី សារស្តីពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវចិត្តាឡីស័កនិងសុខភាព សម្រាប់ការនាំចេញ ក្រពើ ដែលបានបង្កាត់ពូជនៅកសិដ្ឋានកម្ពុជា ទៅចិន” “ពិធីសារស្តីពី លក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការធ្វើអធិការកិច្ច ចិត្តាឡីស័ក និងអនាម័យសម្រាប់ នាំចេញសំបុកត្រចៀកកាំដែលមិនទាន់សម្អាត និងសំបុកត្រចៀកកាំ ដែលបានសម្អាតពីកម្ពុជាទៅចិន” និង “ពិធីសារស្តីពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវកូត តាមអនាម័យ សម្រាប់ការនាំចេញផ្លែទុរេនស្រស់ពីកម្ពុជាទៅកាន់ចិន”។

ប្រភព៖ Khmer Times

Outcomes of President Xi's State Visit to Cambodia

The renewed state visit of Chinese President Xi Jinping to Cambodia, a long-standing friend with strong ties, has become an event that has attracted great attention in both Cambodian and Chinese circles, as well as on the international stage. The Cambodian Ministry of Foreign Affairs called the Chinese President's visit an important one. In this context, the two sides expressed their determination to ensure the effective implementation of the Diamond Cooperation Framework and accelerate the construction of the "Industry and Technology Corridor" and the "Fish and Rice Corridor". During the Chinese President's current visit, Cambodia and China discussed a wide range of issues, including political cooperation, development cooperation, trade and investment, cooperation in national defense and security, human security, people-to-people and cultural exchanges, and international cooperation. *Source: [Khmer Times](#)*

Cambodia Launches Digital Strategy to Boost Biz Services

The Ministry of Economy and Finance officially announced the implementation of the 'Strategy on the Development of Electronic Services for Business 2025–2028', aimed at enhancing Cambodia's business environment and better responding to the needs, demands, and aspirations of both citizens and businesses. Speaking at the launch ceremony, Aun Pornmoniroth, Deputy Prime Minister, Minister of Economy and Finance, and Chairman of the Digital Economy and Business Committee (DEBC), emphasized that digital technology—particularly recent advancements in artificial intelligence (AI)—has become an essential part of everyday life, education, business, and public service delivery. To advance these efforts, the Royal Government, under the Seventh Legislature of the National Assembly, has introduced the 'Strategy on the Development of Electronic Services for Business 2025–2028'. He further explained that the strategy emphasizes the development of IT-based service delivery systems built on shared standards, all designed to operate within a unified "digital ecosystem for business." *Source: [Khmer Times](#)*

Siem Reap prahok granted GI status

In celebration of World Intellectual Property Day 2025, Cambodia launched Siem Reap prahok as a new Geographical Indication (GI) product, marking a significant step in preserving traditional practices and empowering local communities, thereby bolstering the country's economic growth. Her Excellency CHAM Nimul said, "The official recognition of Siem Reap Prahok as a GI product reflects our continued efforts to protect and promote Cambodia's unique cultural assets through a strong intellectual property framework." "This milestone not only safeguards traditional knowledge but also enhances the marketability and competitiveness of local products at both national and international levels." "The Ministry of Commerce remains committed to strengthening the GI system as a strategic instrument for inclusive economic growth and value-added trade," Her Excellency added. *Source: [Khmer Times](#)*

China to Get Three Agri Products from Cambodia Under New Protocol

Cambodia and China have signed a new protocol under which the Kingdom will export swiftlet nests, durians and crocodiles to the Chinese market. Both countries signed 37 protocols covering a wide range of sectors including investment, trade, education, finance, information, youth affairs, agriculture, health, water resources, tourism, women's affairs, and others. Dith Tina, Minister of Agriculture, Forestry and Fisheries (MAFF) signed three protocols focusing on the export of Cambodian agricultural products to the Chinese market. These agreements include protocols on 'Quarantine and Health Requirements for Captive-Breed Crocodile', 'Inspection, Quarantine and Hygiene Requirement for the Exportation of Raw-unclean Edible-bird nest and Edible- clean-bird nest', and 'Phytosanitary Requirements for Export of Fresh Durian Fruits'. *Source: [Khmer Times](#)*

ការដំឡើងកម្រិត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី អាស៊ាន អូស្ត្រាលី និងនូវវ៉ែលសេឡង់ ចូលជាធរមាន

ការដំឡើងកម្រិត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន អូស្ត្រាលី និងនូវវ៉ែលសេឡង់ (AANZFTA) បានចូលជាធរមានជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៥ ដែលនេះជាព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់មួយនៅក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះបង្កើតតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី ដែលមានប្រជាជនប្រមាណជាង ៧០៣ លាននាក់ និងផលិតផលសរុបក្នុងស្រុកសរុបប្រមាណជា ៥,៦ ទ្រីលានដុល្លារ។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗ រួមមានការបង្កើនឱកាសសម្រាប់អាជីវកម្ម ជាពិសេសសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម (SMEs) តាមរយៈការផ្តល់ជម្រើសនៃប្រភពវត្ថុធាតុដើមកាន់តែច្រើន ការធ្វើឱ្យដំណើរការពាណិជ្ជកម្មមានភាពងាយស្រួល និងការតភ្ជាប់ឌីជីថលកាន់តែល្អប្រសើរ។ ការដំឡើងកម្រិត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក៏ធានានូវភាពច្បាស់លាស់កាន់តែខ្លាំង សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញសំខាន់ៗក្នុងអំឡុងពេលមានវិបត្តិ ក៏ដូចជាបទប្បញ្ញត្តិប្រកបដោយតម្លាភាពសម្រាប់វិស័យផ្សេងៗ ដូចជា សេវាកម្ម វិជ្ជាជីវៈ ការអប់រំ និងទូរគមនាគមន៍។

ប្រភព៖ The Business Times

សេដ្ឋកិច្ចសកលឈានចូលយុគសម័យថ្មី

ប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចសកល កំពុងស្ថិតក្នុងការផ្លាស់ប្តូរដ៏សំខាន់ដែលសម្គាល់ដោយការកើនឡើងនៃភាពតានតឹងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម និងភាពមិនច្បាស់លាស់ខាងគោលនយោបាយ។ ការដំឡើងពន្ធគយនាពេលថ្មីៗ នេះ ដោយអាមេរិក បាននាំឱ្យមានការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចសកលជាមួយនឹងការព្យាករណ៍កំណើនធ្លាក់ចុះ ២,៨% សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៥។ ភាពមិនច្បាស់លាស់ជុំវិញពន្ធគយកំពុងធ្វើឱ្យពាណិជ្ជកម្ម និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកធ្លាក់ចុះ ខណៈពេលដែលអតិផរណានៅតែកើនឡើងបន្តិច។ មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) អំពាវនាវឱ្យមានស្ថិរភាពក្នុងគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម និងកំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីគាំទ្រដល់កំណើនរយៈពេលវែង រួមជាមួយនឹងវិន័យសារពើពន្ធនិងការគាំទ្រគោលដៅសម្រាប់តំបន់ ដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត។ បញ្ហាប្រឈមសំខាន់គឺការធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពផលប្រយោជន៍ របស់សកលកាបូបនីយកម្មជាមួយនឹងផលប៉ះពាល់របស់វា។

ប្រភព៖ IMF Blog

ហេតុអ្វីបានជាភាពតានតឹងពាណិជ្ជកម្ម នាំឱ្យចលាចលលើទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ

ពន្ធគយដែលដាក់ដោយអាមេរិក បានជំរុញឱ្យមានភាពតានតឹងពាណិជ្ជកម្មសកល ដែលបង្កឱ្យមានការប្រែប្រួលទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងខ្លាំង។ នៅដើមខែមេសានេះ ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុបានធ្លាក់ចុះបន្ទាប់ពីការប្រកាសពន្ធរបស់ប្រធានាធិបតី ត្រាំ ដោយ ផ្សារហ៊ុនS&P៥០០ ធ្លាក់ចុះយ៉ាងខ្លាំង។ ទោះបីជាទីផ្សារហ៊ុនកើនឡើងក្នុងរយៈពេលខ្លីបន្ទាប់ពីការផ្អាកពន្ធរយៈពេល ៩០ថ្ងៃក៏ដោយ ភាពមិនច្បាស់លាស់នៅតែមាន។ អ្នកជំនាញនិយាយថា ភាពតានតឹងបែបនេះខានដល់ការរំពឹងទុករបស់វិនិយោគិន ពន្យារពេលការវិនិយោគរបស់ក្រុមហ៊ុន និងបង្កើនអតិផរណា។ ភាពមិនច្បាស់លាស់នេះប៉ះពាល់ដល់ទំនុកចិត្តអ្នកប្រើប្រាស់ ធ្វើឱ្យមូលដ្ឋានគ្រឹះសេដ្ឋកិច្ចចុះខ្សោយ និងអាចផ្លាស់ប្តូរតួនាទីសកលរបស់ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក។ អស្ថិរភាពក៏គំរាមកំហែងដល់ប្រសិទ្ធភាពទីផ្សារ និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។ ប្រសិនបើគោលនយោបាយមិនអាចព្យាករណ៍ទុកជាមុនបាន ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសកល និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់រយៈពេលវែងអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យធ្ងន់ធ្ងរ។

ប្រភព៖ World Economic Forum

សេដ្ឋកិច្ចនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍ អាចទទួលផលចំណេញច្រើនតាមរយៈកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅជាកញ្ចប់

សេដ្ឋកិច្ចកាត់ច្រើនរបស់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ បានបោះជំហានយ៉ាងខ្លាំងក្នុងរយៈពេលពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ ប្រាក់ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ៗ កើនឡើងយ៉ាងតិច៣ ដងក្នុងរយៈពេល២០ ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ ចំពេលសមាហរណកម្មសកល និងការបង្កើតគោលនយោបាយយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន។ បច្ចុប្បន្ន វៀតណាមទទួលបានកម្រិតប្រាក់ចំណូល ដែលខ្ពស់ជាងឆ្នាំ២០០០ ដល់ទៅ១១ ដង។ ការកើនឡើងបែបនេះ ដើម្បីកាត់បន្ថយគម្លាតក្នុងតំបន់ជាមួយប្រទេស ដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ ដោយមានមហិច្ឆតាជៀសផុតពីអន្ទាក់ចំណូលមធ្យម។ ការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធស៊ីជម្រៅ នៅក្នុងវិស័យនានា រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិខាងក្រៅ និងពាណិជ្ជកម្ម អភិបាលកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនឹងអាចជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងកម្រិតប្រមាណ៣% ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ។

ប្រភព៖ IMF Blog

បញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ៖ នវានុវត្តន៍ ហានិភ័យ និងបទប្បញ្ញត្តិ

វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាផ្នែកលើទិន្នន័យជាសំខាន់ ហើយក៏ជាវិស័យ ដែលប្រឈមនឹងបញ្ហាសិប្បនិម្មិតច្រើនបំផុត។ ការប្រើប្រាស់បញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងហិរញ្ញវត្ថុកំពុងផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំងពីរបៀប ដែលទីផ្សារដំណើរការ ហានិភ័យត្រូវគ្រប់គ្រង និងអ្នកប្រើប្រាស់ធ្វើអន្តរកម្មជាមួយសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ។ បញ្ហាសិប្បនិម្មិតអនុញ្ញាតឱ្យដំណើរការទិន្នន័យដ៏ច្រើនក្នុងល្បឿនហួសពីសមត្ថភាពមនុស្ស។ បច្ចេកវិទ្យាបញ្ហាសិប្បនិម្មិតជំនាន់ថ្មី ផ្តល់កាលានុវត្តភាព សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្តល់មុខងារប្រើប្រាស់ ជាច្រើន រួមមាន អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ ការធានារ៉ាប់រង ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ និងប្រព័ន្ធទូទាត់។ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុបានប្រើប្រាស់បញ្ហាសិប្បនិម្មិតជំនាន់ថ្មី ដើម្បីពង្រឹងការផ្តល់កម្រិតឥណទាន ដំណើរការទិន្នន័យ ការគាំទ្រអតិថិជន ការវិភាគហានិភ័យ ការផ្តល់ប្រឹក្សាដោយស្វ័យប្រវត្តិ និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួន។

ប្រភព៖ ADB Blog

ធនាគារគ្មានដែនកំណត់៖ របៀបបញ្ហាសិប្បនិម្មិត កំណត់អត្តសញ្ញាណ និងនវានុវត្តន៍ កំពុងផ្លាស់ប្តូរការធ្វើអាជីវកម្មក្នុងវិស័យធនាគារ

អស់ជាច្រើនទសវត្សរ៍ ការធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារឆ្លងប្រទេស គឺជាផ្នែកលើទំនាក់ទំនងធនាគារ នៃប្រទេសមួយទៀត ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ពាណិជ្ជកម្ម ការវិនិយោគ និងការផ្ទេរប្រាក់។ ទោះជាយ៉ាងណា ខណៈសម្ពាធបទប្បញ្ញត្តិបានកើនឡើង ប្រព័ន្ធនេះបានបែកខ្ញែក គ្មានប្រសិទ្ធភាព និងកាន់តែមិនអាចប្រើប្រាស់ ជាពិសេសសម្រាប់ប្រទេស ដែលមានសេដ្ឋកិច្ចតូច និងកំពុងរីកចម្រើន។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារប្រឈមមុខនឹងការកើនឡើងនូវការចំណាយលើការអនុវត្តអនុលោមភាព ដោយសារការរឹតបន្តឹងប្រឆាំងនឹងការលាងលុយកខ្វក់ និងបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញប្បទានប្រឆាំងកេរ្តិ៍រាង ដែលទាមទារឱ្យមានការស្រាវជ្រាវព័ត៌មានស៊ីជម្រៅលើដៃគូហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន។ ការកើនឡើង នៃការចំណាយលើការអនុវត្តអនុលោមភាព ការបែកខ្ញែកបទប្បញ្ញត្តិ និងការកាត់បន្ថយហានិភ័យកំពុងកម្រិតសកម្មភាពសេវាធនាគារឆ្លងដែន ប៉ុន្តែ ដំណោះស្រាយដែលជុំវិញដោយបច្ចេកវិទ្យាផ្តល់នូវជម្រើសមួយ ដើម្បីស្តារឡើងវិញនូវការតភ្ជាប់ និងភាពជន់។ *ប្រភព៖ ADB Blog*

ASEAN, Australia And New Zealand FTA Enters into Force

The upgraded Free Trade Agreement between ASEAN, Australia, and New Zealand officially entered into force on April 21, 2025, marking a significant milestone in regional economic cooperation. This agreement creates a free trade area encompassing over 703 million people and a combined GDP of over \$5.6 trillion. The key benefits include increased opportunities for businesses, especially small and medium-sized enterprises (SMEs), through greater sourcing options, streamlined trade processes, and improved digital connectivity. The upgraded agreement also ensures greater certainty for the movement of essential goods during crises, as well as transparent regulations across various sectors like professional services, education, and telecommunications.

Source: [The Business Times](#)

The Global Economy Enters a New Era

The global economic system is undergoing a major shift, marked by rising trade tensions and policy uncertainty. Recent tariff increases by the U.S. have led to global slowdowns, with a reduced growth forecast of 2.8% for 2025. The uncertainty surrounding tariffs is dampening global trade and growth, while inflation remains slightly elevated. The IMF calls for stability in trade policies and structural reforms to support long-term growth, alongside fiscal discipline and targeted support for the most affected regions. The key challenge is balancing globalization's benefits with its disruptive impacts. *Source: [IMF Blog](#)*

Why Trade Tensions Are A 'Storm Cloud' Over Financial Markets

US-imposed tariffs have sparked global trade tensions, causing sharp financial market volatility. In early April, markets plunged following President Trump's tariff announcement, with the S&P 500 dropping significantly. Although markets briefly rallied after a 90-day tariff pause, uncertainty persists. Experts say such tensions disrupt investor expectations, delay corporate investments, and raise inflation. This uncertainty affects consumer confidence, weakens economic fundamentals, and may alter the US dollar's global role. The instability also threatens market efficiency and economic growth. If policy unpredictability continues, global financial systems and long-term economic health may face serious risks.

Source: [World Economic Forum](#)

Southeast Asia's Economies Can Gain Most by Packaging Ambitious Reforms

Southeast Asia's major economies have made major strides over the last couple of decades. The largest have seen income per capita grow at least three-fold over the past 20 years amid global integration and prudent policymaking. Vietnam now enjoys an income level that's 11 times higher than in 2000. Building on such gains to close the region's gap with high-income countries—an ambition for many seeking to break from the so-called middle-income trap. Ambitious structural overhauls in areas including business and external regulation, governance, and human development can boost output levels by 3 percent over four years.

Source: [IMF Blog](#)

Artificial Intelligence Meets Real Finance: Innovation, Risk, and Regulation

The financial sector is data-intensive and among the most exposed to artificial intelligence. The application of AI in finance is significantly changing how markets operate, risks are managed, and consumers interact with financial services. It enables the processing of huge amounts of data at a speed far beyond human capacity. Generative AI thus offers vast opportunities for the financial sector across several functions, including financial intermediation, insurance, asset management, and payment systems. Financial institutions have used generative AI to strengthen credit scoring, back-end processing, customer support, risk analysis, robo-advising, and know-your-customer processes.

Source: [ADB Blog](#)

Banks Without Borders: How AI, IDs, and Innovation Are Changing the Game

For decades, cross-border banking has relied on correspondent banking relationships to facilitate trade, investment, and remittances. However, as regulatory pressures have increased, the system has become fragmented, inefficient, and increasingly inaccessible—especially for small and emerging economies. Banks today face rising compliance costs due to stringent anti-money laundering and counter-terrorist financing regulations, which require extensive due diligence on their financial partners. Rising compliance costs, regulatory fragmentation, and de-risking are limiting cross-border banking access, but technology-driven solutions offer a path to restore connectivity and resilience. *Source: [ADB Blog](#)*

About the iTrade

iTrade Bulletin is an e-publication by the Trade Training and Research Institute of the Ministry of Commerce. This monthly bulletin provides brief updates on specific issues in Cambodia, the regions and the world.

This knowledge-sharing through scientific researches in the multifaceted areas aims to highlight current trade news & statistics relevant to all social stakeholders.

Honorable President

H.E. Mrs. CHAM Nimul

Editorial Board

- H.E. Dr. TAT Puthsodary (Chairman)
- H.E. Ms. SEREI Borapich
- Mr. HOR lengchhay
- Ms. PHAL Yita

Advisor

- H.E. Mr. PENN Sovicheat
- H.E. Prof. Shandre Mugan THANGAVELU

Teamwork

- Mr. PAO Phireak
- Ms. YANGNY Chakriya
- Mr. LY Rithy

Special Thanks

- Department Of Intellectual Property

Announcement

Academicians, researchers, students and public are welcome to contribute their academic works, on all disciplines and topics of relevant interest to trade, to the next publication of the iTrade Bulletin.

Topics Covered:

- International trade and logistics / trade laws;
- Digital economy / e-commerce;
- Economics and economic laws;
- Value added supply chains and logistics; and
- Facilitate the green business transition

Categories:

- Research articles
- Case reports
- Policy Briefs

Trade Training and Research Institute

Lot 19-61, Russian Federation Blvd, Phum Teuk Thla, Sangkat Teuk Thla, Khan Sen Sok, Phnom Penh, Kingdom of CAMBODIA

tttri.moc |

www.tttri.moc.gov.kh |

@ttrimocccambodia

